



واکاوی پدیدارشناسانه چگونگی تاثیر شهروند معنوی بر استفاده از فضای مجازی

زینب رجبی*

محمد جوادی پور**

حمیدرضا رضازاده بهادران***

مرتضی سمیعی زعفرندی****

چکیده

هدف از پژوهش حاضر، واکاوی پدیدارشناسانه چگونگی تاثیر شهروند معنوی بر استفاده از فضای مجازی بود. این پژوهش کیفی با استفاده از روش پدیدارشناسی اجرا شد روش نمونه گیری هدفمند از نوع ملاک محور بود. ابزار گردآوری اطلاعات استفاده از مصاحبه های نیمه ساختارمند بود. داده ها با مصاحبه از ۱۷ نفر از معلمان مدارس متوسطه تهران جمع آوری گردید. روش تجزیه و تحلیل داده ها با استفاده از تحلیل مضمون صورت گرفت. جهت تامین اعتبار تحقیق، معیارهای لینکن و گوبا مورد استفاده قرار گرفت. تحلیل حاصل از مصاحبه ها حاکی ۱ مضمون فراگیر ۳ مضمون سازمان دهنده سطح اول و ۱۱ مضمون سازمان دهنده سطح دوم و ۲۳ مضمون پایه بود. و با بهره گیری از نرم افزار ماکس کیدای ۱۶ اقدام به تحلیل گردید. نتایج پژوهش حاکی از آن بود که واکنش شهروند معنوی در استفاده از فضای مجازی شامل مواردی چون حل تعارضات مدرنیته و مذهب، حفظ هویت مذهبی در فضای پرتلاطم مجازی، پرهیز از گناه در فضای مجازی، ترویج اخلاقیات حسنه در فضای مجازی، عدم آسیب پذیری در برابر مسائل منفی اخلاقی مجازی، نهادینه شدن افکار مثبت در برابر بعد منفی فضای مجازی، آگاهی سازی و آگاهی بخشی در فضای مجازی، تغذیه ذهنی سالم در فضای مجازی، رژیم ذهنی سالم در فضای مجازی، توجه به یادگیری عمیق در فضای مجازی، کنکاش دانش و تمیز بین دانش دروغین و واقعی، رعایت اخلاق کاربری در فضای مجازی، تفکر انتقادی در فضای مجازی، خودآگاهی و خودباوری در فضای مجازی، آگاهی از ارزش ها و ضد ارزش های در فضای مجازی، استفاده از نکات مثبت فضای مجازی و طرد نکات منفی آن، ساخت بازی های معنوی در فضای مجازی، یادگیری سواد رسانه ای، فرهنگ سازی در فضای مجازی، خودکنترلی در فضای مجازی، فیلترسازی در فضای مجازی، رعایت اعتدال در استفاده از فضای مجازی، شالوده فکری مستحکم در فضای مجازی و خود مراقبتی و دگر مراقبتی خردورانه می شود.

واژگان کلیدی: استفاده از فضای مجازی، تجارب زیسته معلمان، شهروندی معنوی

* دانشجوی دکتری تخصصی رشته برنامه ریزی درسی، واحد تهران مرکز، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

** دانشیار گروه علوم تربیتی، دانشگاه تهران، تهران، ایران

*** دانشیار گروه علوم تربیتی، واحد تهران مرکز، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

**** دانشیار پژوهشگاه مطالعات آموزش و پرورش، سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزشی، تهران، ایران

نویسنده مسؤول یا طرف مکاتبه: محمد جوادی پور javadipour@ut.ac.ir